

MITT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 1/13

Brännpunkter

Brännpunkter

Påskens nummer av församlingstidningen Mitt i livet har temat Brännpunkter med tanken att ta upp brännande frågor som berör människor i Fagersta. Bland äldre fagerstabor finns en oro kring frågor om hälso- och sjukvård. Många är oroliga för att hamna mellan stolarna när ansvaret för olika delar av vården ligger hos olika instanser. I Fagersta (och i hela länet) har en förbättring skett i och med att kommunen har tagit över ansvaret för hemsjukvården. Läs mer i artikeln härintill. Läs också om Karin som har många tankar om hur äldre skulle kunna få en bättre vardag.

Handeln i Fagersta är en aktuell fråga som tidningen tar upp.

En annan fråga som berör är flyktingfrågan. I Mitt i livet får du möta två personer som har kommit till Sverige som flyktingar och som gör allt för att finna sig tillrätta och leva ett bra liv i vårt samhälle. Möt Qamar som vill jobba som barnmorska i Sverige, och Sehmar som har fått två svenska faddrar genom kommunens fadderverksamheten för flyktingar.

Linnéa 12 år berättar om hur det är att ha ett syskon med funktionsnedsättning.

På påskdagen firar vi Jesu uppståndelse. Läs prästen Daniel Eklunds tankar om evigt liv.

Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Hemsjukvård för patientens bästa

Det är med patientens bästa i fokus som hemsjukvården i Fagersta arbetar.

– Hemsjukvården går ut på en trygg, god och säker vård med patienten i fokus, säger Petra Ludvigson som är medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) i Fagersta kommun.

Från och med den 1 september 2012 fungerar hemsjukvården likadant på alla orter i Västmanland sedan kommunerna tog över ansvaret för hemsjukvården från landstinget. Det finns flera anledningar till varför kommunerna har tagit över ansvaret. Äldre bor kvar i sitt ordinära boende längre och har större behov av sjukvård och omvårdnad i hemmet. Nya behandlingsmetoder och rutiner i vården innebär att patienter är inlagda på sjukhus kortare tid och mer sällan, och behöver istället vård i hemmet.

– Kontinuiteten som det ger när man har samma vårdgivare hela dygnet i det egna hemmet är en viktig aspekt. Det är kommunen som ansvarar både för hemtjänsten och hemsjukvården och det gör det lättare att koordinera insatserna med hemtjänsten, samt ge råd och stöd till hemtjänstpersonal, vilket blir en trygghet och kvalitetshöjning för patienten, menar Petra Ludvigson.

Hemsjukvården i Fagersta består av yrkesgrupperna distriktssköterska, kommunsköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast. Dessa yrkesgrupper har en gemensam enhetschef, Åsa Gustavsson. Samarbetet mellan personal med olika kompetensområden är väldigt värdefull för att det ska bli så bra som

möjligt för den enskilde patienten. Petra Ludvigson, menar att det här arbetet innebär en förbättrad hemsjukvård.

– Hemsjukvården i Fagersta ska gagna patienten och jag ser en kvalitetshöjning i och med att vi är ett team som arbetar med hemsjukvård. Det är en stor förbättring. Att vi också har möjlighet att delegera vissa uppgifter till hemtjänstpersonal är ett stort plus, menar Petra Ludvigson.

Distriktssköterskan Anna-Karin Bergman gör många hembesök. Ofta handlar det om att hjälpa till med regelbunden mediciner, men det kan också vara att lägga om sår eller andra mindre sjukvårdsinsatser. På kvällar, helger och nätter är det kommunsjuksköterskorna som hjälper till med de sysslorna.

Distriktssköterskan gör även hembesök hos patienter med tillfälligt behov av vårdhjälp i hemmet, till exempel efter en operation. Anna-Karin märker att en del patienter har svårt att skilja på hemtjänst och hemsjukvård och tycker att hon kan hjälpa till med lite av varje när hon ändå är hemma hos dem.

– En del har svårt att hålla isär hemtjänst och hemsjukvård, men det går bra bara man är tydlig och förklarar vem som utför olika uppgifter, tycker Anna-Karin. Sköterskan är ofta någon man väntar på och de flesta är tacksamma för att de får hjälp.

Anna-Karin Bergman har mycket kontakt med kommunens biståndshandläggare, personal i hemtjänsten och på Mitt hjärta (Bergslagssjukhuset).

Hemsjukvård erbjuds den som inte på egen hand eller med stöd kan ta sig till vårdcentralen. Gränsdragningen mellan primärvård (landstinget/Mitt hjärta på Bergslagsjukhuset) och kommunal hemsjukvård kallas ”tröskelprincipen”. Den innebär att patienten i första hand ska ta sig till vårdcentralen, men den som inte har möjlighet att ta sig dit på egen hand eller med hjälp av någon anhörig eller hemtjänstpersonal, kan få hemsjukvård. Kontakten sker via vårdcentralen, hemtjänsten eller sjukhuset. Kontakt för hembesök kan även ske genom sjukvårdsupplysningen på telefonnummer 1177.

Individuell vårdplan

Den som är i behov av hemsjukvård ska i första hand kontakta vårdcentralen. En individuell vårdplan upprättas när en patient blir inskriven i hemsjukvården. Just nu finns 60 patienter inskrivna.

En person som behöver hjälpmedel i hemmet kan ta kontakt direkt med arbetsterapeuten eller sjukgymnasten. Arbetsterapeuten gör ofta hembesök för att se vilka hjälpmedel en patient behöver och vilka bostadsanpassningar som kan behövas.

Personal på vårdcentralen kan kontakta hemsjukvården om de ser att det är för jobbigt för en person att ta sig till vårdcentralen. Det händer också att personal i hemtjänsten slår larm och hör av sig till hemsjukvårdens distriktssköterska när de tycker att en person behöver hemsjukvård.

Innan en patient skickas hem från sjukhus är det sjukhusets ansvar att se till att ett vårdplaneringsmöte hålls. Då ser man över om personen behöver hemsjukvård och/eller hjälpmedel i hemmet. Samordnad vårdplanering är något

Fr v Petra Ludvigson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Anna-Karin Bergman, distriktssköterska och Åsa Gustavsson, enhetschef, arbetar tillsammans i hemsjukvården.

som alla vårdaktörer måste utföra. Det finns också ett rapporteringssystem där misstag rapporteras för att säkra rutinerna.

– Det har hänt någon gång att inte hjälpmedlen finns på plats när patienten kommer hem, berättar Åsa Gustavsson, men det löser vi i så fall genast med hjälp av vår personal. Det är ingenting som patienten ska behöva bli lidande av, menar hon.

– Vi var väldigt noggranna vid övergången när kommunen tog över ansvaret för hemsjukvården, och det har fungerat väldigt bra, hävdar Åsa Gustavsson. Vi tog över alla patienter som Mitt hjärta överrapporterade till oss. Nu har vi stramat upp vissa rutiner och en del är missnöjda och upplever det som en försämring, men vi ser att verksamheten fungerar bättre nu.

I samband med att kommunerna tog över ansvaret för hemsjukvården fick varje kommun en skatteväxling på 16 öre per kommuninnevånare, vilket för Fagerstas del blev 3,5 miljoner kronor. De pengarna ska i första hand täcka personalkostnader. Sedan den 1

december 2012 betalar hemsjukvårdspatienter en avgift. Den ingår i maxtaxan tillsammans med hemtjänst, vilket innebär att de flesta som redan har hemtjänst inte behöver betala ytterligare för hemsjukvård. Det tas även ut en avgift för tillfälliga hembesök.

Hemsjukvården gäller för:

- personer över 18 år
- alla patienter som vårdcentralen ansvarar för, oavsett diagnos
- hela dygnet, årets alla dagar
- både akuta och planerade besök
- om du inte kan ta dig till vårdcentralen på egen hand eller med hjälp

Om du är i behov av hemsjukvård ska du i första hand kontakta vårdcentralen. Ytterligare information gällande hemsjukvård: Petra Ludvigson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, tel 0223-441 71 Malmen.

Text: Cecilia Kjellin Eriksson
Foto: Sandra Grössing

Karin ser gemenskap som friskvård

Karin Ekström jobbade under sin yrkesverksamma tid som distriktssköterska. Nu har hon varit pensionär i 20 år, och som medlem i pensionärsföreningen SPF och frivilligarbetare inom väntjänsten möter hon ofta personer som känner oro för sin hälsa och för vården.

Text: Cecilia Kjellin Eriksson
Foto: Sandra Grössing

Karin menar att ensamhet och otrygghet är stora orsaker till att många äldre mår dåligt. En ensam människa blir sjukare. När vård- och hem-tjänstpersonal har allt mindre tid att prata med sina patienter så känner sig den boende ännu mer ensam.

– Den som sitter ensam hemma och grubblar över livet blir sjukare. Det borde gå att ordna så att det finns plats på äldreboende för de som önskar det, menar Karin. Vi blir äldre och äldre, och en viktig hälsofrämjande åtgärd är gemenskap.

Olika typer av boende

Äldreboendet Malmen var tidigare ett boende för friska äldre personer som ville ha gemenskap med andra. Nu är de boende på Malmen sjukare och det är svårt att få ett boende där om man inte har någon sjukdom i botten, hävdar

Karin. Det ska finnas olika typer av boende i en kommun, men på grund av platsbrist finns i första hand boende för vårdkrävande personer i Fagersta.

Behöver stimulerande utbyte

– Alla människor behöver träffa andra människor, det är jätteviktigt för att hålla sig frisk, även i hjärnan, hävdar Karin mycket bestämt.

Karin önskar att hemtjänstens personal hade mer tid för sina äldre som de besöker, och att de kunde tipsa om aktiviteter och träffpunkter som skulle passa för den enskilde personen.

Det gäller att inte negligera den enskilde människans behov. Det är viktigt att ta reda på vad en person egentligen har behov av och ge information om att det finns möjlighet att ta sig till träffpunkter trots att man är rullstolsburen, eller har något annat handikapp.

Det händer också att äldre personer som blir sjuka blir placerade i fel vårdmiljöer, menar Karin.

– Man blir sjukare om man är pigg i huvudet och blir placerad med andra boende som inte är det, eftersom man inte kan ha ett stimulerande utbyte med dem.

Längre beslutsvägar

Karin upplever att beslutsvägarna har blivit längre och krångligare. När hon arbetade som distrikts-sköterska så ringde hon till hemtjänsten om hon hade en patient som behövde mer hjälp och så kunde de ordna det utan större problem. Det är krångligare nuförtiden med handläggare och möten, och det tar längre tid för en äldre person att få hemtjänsthjälp beviljad.

– Jag hoppas att det ska finnas tillräckligt med personal och resurser så att de som behöver hjälp kan få det, säger Karin.

– Jag har alltid tyckt om att jobba med människor, och jag har verkligen haft fantastiska jobb som sjuksköterska och distriktssköterska. Mitt första jobb var på landsbygden och där lärde jag verkligen känna människor som bodde där, säger Karin Ekström.

Karin får också höra talas om händelser när det inte har fungerat med rutinerna mellan landstinget och kommunen när ensamma äldre kommer hem från sjukhus till en tom lägenhet utan hjälp.

– De negativa berättelserna ökar, menar Karin, som har hört många berätta om att de råkat ut för just detta. Det brister ibland, och det får inte brista!

Karin vill också framhålla att det visst finns positiva berättelser också om när det har fungerat bra, och hon är medveten om att det är svårare att ta hand om en person som är negativt inställd från början.

Personalen behöver tid

Som patient är det lätt att man känner sig orolig och spänd när man ska träffa en ny läkare och ny vårdpersonal vid varje läkarbesök, eller ny personal i hemtjänsten. Det var en stor fördel när hon arbetade

som distriktssköterska, att hon ganska väl kände sina familjer som hon besökte. Familj och släktingar är ett viktigt socialt nätverk för varje människas välmående. Det är viktigt att försöka vara så nära personen som möjligt, menar Karin.

– Man kan tänka sig själv hur det kommer att bli när jag själv behöver sjukvård, säger hon eftertänksamt. Det är viktigt att vårdpersonal har tid att prata lite. Föreställ dig hur det skulle vara att vara sängliggande och den som kommer för att hjälpa dig kommer inspringande med lite mat och inte har tid att prata med dig.

Möjlighet att välja mat

Maten som man får genom hemtjänsten kan vara väldigt tråkig, tycker Karin. Hon önskar att åtminstone de som bor på servicehus kunde få välja mat. Alla

tycker inte om tacos och pasta. Många äldre föredrar svensk husmanskost.

Bättre vardag för äldre

Karin är engagerad i de här frågorna och har många tankar om hur äldres vardag skulle kunna bli bättre. Alla äldre som bor ensamma borde till exempel ha larm att trycka på om man skulle ramla och inte kan ta sig till telefonen.

Karin har varit med i frivilligorganisationernas väntjänst sedan starten för 15 år sedan. De ordnar bland annat musikstunder, föredrag och andra aktiviteter på de olika äldreboendena. Karin sjunger också i SPF-kören, som brukar medverka med körsång på olika träffpunkter för äldre.

– Jag kan se att det ger dem så mycket att det ger mig något tillbaka, säger Karin som verkligen månar om att andra ska ha det bra.

Handeln i Fagersta

Under de senaste åren har många affärer i Fagersta stängt igen. Tidigare har det funnits både hälsokostbutik, skoaffärer, bokhandel och butiker med försäljning av TV-, radio- och foto-produkter. I Västanfors centrum finns inte längre så många butiker. Många fagerstabor föredrar att åka till andra orter och handla på stora köpcentrum, och det får konsekvenser för den lokala handeln på en liten ort som Fagersta. Även handeln över internet ökar. Vissa hävdar att internethandeln medför ökade transporter när kunderna kräver snabba leveranser hem till dörren, vilket i sin tur har en negativ inverkan på miljön. Andra menar att transporterarna minskar tack vare internethandeln eftersom företagen har större lager på färre ställen och inte transporterar lika mycket varor till butiker på olika orter.

De större företagen i Fagersta är beroende av kunnig arbetskraft, och orten måste ha något att erbjuda för att locka människor att flytta hit. Både livsmedelsbutiker och klädaffärer behövs för att människor ska välja att bosätta sig här.

Cecilia Kjellin Eriksson

Marie ser optimistiskt på affärsverksamheten i Fagersta

Marie Guffin har varit butikschef för klädbutiken Dagny & jag i Fagersta sedan den öppnade i september 2010. Tidigare har hon jobbat på Franzéns i Fagersta och i Krylbo. Hon har vuxit upp i en företagarfamilj. Det var hennes föräldrar som startade konditori Vallonen på 80-talet.

Marie ser många fördelar med att ha en butik på hemmaplan.

– Det är jättekul, säger Marie. Jag känner igen många av mina kunder och när jag har den kundkontakten så är det lättare att hjälpa dem att hitta rätt varor.

Det är Marie som har ansvar för att köpa in kläder till butiken och hon tar ofta hjälp av sin medarbetare Angeliqa, som är något yngre och har delvis en annan klädsmaak.

Det finns också svårigheter med att driva en affär på en liten ort som Fagersta. En del åker till andra orter och handlar och Marie menar att om det finns ett större utbud här så stannar kunderna kvar. Men det är inte alltid så lätt för små butiker på en liten ort att ha alla varor och märken som efterfrågas.

Marie har inte märkt att kundunderlaget skulle ha minskat just i hennes butik. Hon har kunder från både Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Virsbo och Smedjebacken, och många turister tycker att Fagersta är en bra stad att handla kläder i, berättar hon.

– Vi försöker hjälpa varandra vi som har klädbutiker här i stan. I julhandeln till exempel när jag fick slut på röda strumpor så

kontaktade jag de andra affärerna och frågade om de hade den varan och hänvisade kunderna dit så att de inte skulle behöva åka till någon annan ort och handla. I stället för att konkurrera så försöker vi komplettera varandra. Det gynnar både kunderna och oss.

Samarbetet mellan företagen i Cityföreningen är också värdefullt. Det är Cityföreningen som brukar ordna extra öppet när det är Halloween, Tjejkväll, Våryra och Tomtenatta med mera.

– Det viktigaste för att butikerna ska finnas kvar här i stan är att kunderna fortsätter att handla lokalt. Jag ser fagerstaborna som trogna handlare och det är toppen! säger Marie som har en optimistisk syn på affärsverksamheten i Fagersta.

Text: Cecilia Kjellin Eriksson
Foto: Sandra Grössing

Tankar om handeln i Fagersta

1. Vilka varor handlar du i Fagersta?
2. Vad tycker du om att många butiker i Fagersta stänger?
3. Varför tror du att många åker till andra större orter och handlar?
4. Vilken typ av butik saknar du mest i Fagersta?

Rickard Smeds

1. Livsmedel, delvis kläder.
2. Det är bedrövt. Det försämrar för butiker som finns samt för innevånarna i Fagersta.
3. Förmodligen för att det är för dåligt utbud av affärer i Fagersta.
4. En radio- och tv-affär.

Ingegerd Nordström

1. Det som jag behöver om det finns i Fagersta.
2. Det är naturligtvis mycket tråkigt.
3. Dåligt utbud (men efter viss eftertanke kanske vissa varor finns).
4. Hälsokost och en tygaffär med tillbehör.

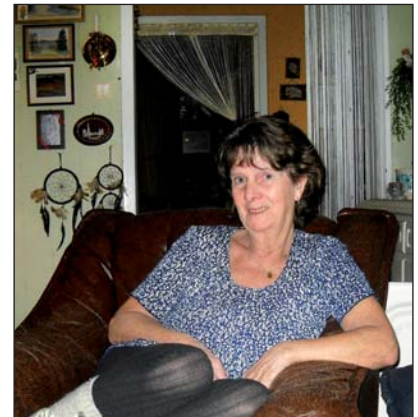
Paulina Selkäinaho

1. Godis, smink och smycken.
2. Det är mycket tråkigt.
3. Därför att det är dåligt utbud av affärer i Fagersta.
4. Kläd- och skoaffär, samt bokhandel och väskaffär.

Jenny Vedholm

1. Försöker handla det som går i Fagersta.
2. Det är sorgligt.
3. Det finns större utbud på varor, mer att välja på och bättre priser.
4. En skohandel och en pappershandel.

Majlise Svedemo

1. Livsmedel och dagligvaror.
2. Mycket deprimerande.
3. Därför att där finns alla affärer som vi saknar i Fagersta.
4. Bokhandel, sybehör, hobby, foto och hälsokost.

Bo Sundqvist

1. Mat och livsmedel.
2. Det är tråkigt att så många affärer stänger.
3. Det finns större utbud av varor, man söker även bättre priser.
4. Radio- och tv-affär samt en bokhandel.

Text och foto: Gun Gustafsson

Linnéa har en bror

**Text och foto:
Staffan Riddersporre**

På Lindvägen i Västanfors bor Linnéa med sin mamma Jenny, lillebror William, bonuspappa Per-Arne samt två hundar, Saga och Bruno. Linnéa är 12 år och går på Lindgårdsskolan. De bor i en större treumslägenhet. När jag frågar Linnéa om hon skulle vilja bo någon annanstans så säger hon att hon skulle vilja bo i ett stort hus med swimmingpool och en 70” platt-TV i vardagsrummet. I sitt eget rum skulle hon nöja sig med en 50”s TV. Någoting säger mig att Linnéa tycker att de är lite trångbodda.

Lillebror är 10 år

Hennes lillebror William är tio år och har en allvarlig funktionsnedsättning. Han föddes med en lungmissbildning, CCAM, som står för Congenital Cystisk Adenomatoid Malformation. Det är en sjukdom i lungblåsorna och de yttre luftrören. Totalt har läkarna opererat bort 80 % av den ena lungan.

Jag frågar Linneá hur det märktes att hennes bror hade en allvarlig lungsjukdom?

– Ja, säger Linnéa lite eftertänksamt, jag märkte att han andades lite konstigt och så hade han en syrgasmask för ansiktet när han var liten. Den måste han förresten använda även idag när han får svårt att andas.

Följer med på läkarbesök

Linnéa har flera gånger varit med när William fått åka till Stockholm på sina regelbundna undersökningar två gånger per år. Hon tycker inte att det är speciellt jobbigt, tvärtom så tror hon att hon kan vara ett stöd för honom och hon tycker det känns bra. Hon är helt säker på att William också tycker likadant. Ibland har det dock hänt att William gråtit och varit ledsen och då har Linnéa också gråtit för hans skull. Att de är väldigt tajta syskon märks väl för Linnéa pratar så varmt om honom.

Jag undrar om hon varit rädd någon gång med tanke på hans sjukdom.

– Ja, säger hon. En gång när han var mindre och var i badrummet och helt plötsligt bara började skaka, då blev jag jätterädd, berättar hon.

Pratar med sin bästis

Linnéa har en riktig bästis, det är bra för har man en bästis kan man prata om nästan allt med den. Jag undrar om hon pratat om Williams sjukdom med bästisen och det berättar Linnéa att hon har gjort. Hon tycker det känns bra att göra det för då förstår bästisen och kanske andra också att han inte har det så lätt alla gånger, och varför han kan ha problem att orka med vissa saker. För det är ju så med Williams funktionshinder att det syns ju inte direkt på honom att han har ett sånt. Det är ju skillnad om man sitter i rullstol eller liknande, då syns det.

Men det finns glädjeämnen också.

Det roligaste Linnéa vet, är när hon får gå till sin gymnastikträning. När hon är där brukar hon bli hjula. I höstas höll det dock på att gå illa. När hon klättrade i träd i Gröndalsparken som ligger intill där hon bor ramlade hon ned på marken så illa att hon skadade ländryggen och fick åka ambulans till Västerås. Tack och lov var inte skadan så allvarlig men hon fick göra uppehåll med gymnastikträningen hela hösten och det kändes trist.

Föddes med hjärtfel

När Linnéa föddes hade hon ett hjärtfel som opererades tidigt. Hon har inga men av det idag även om hon trodde att det kunde vara så för

ett tag sen. De höll på och sprang i skolan och hon tyckte hon blev så trött och andfådd men hon förstod sen att det nog bara var kondisen som inte var den bästa....

Både glädje och sorg

Det är mycket glädje hos Linnéa men det finns sorger också. Hon berättar om sin fina morfar som inte finns längre. Han dog för ungefär åtta år sen men hon saknar honom fortfarande. Hon berättar att det inte var hennes riktiga morfar men han var världens bästa morfar ändå och hon besökte honom ofta ute i Åvestbo.

Jag undrar vad Linnéa vill bli när hon blir stor (sånt måste man alltid fråga den yngre generationen om).

Hon berättar att hon gärna skulle vilja bli frisör. Hon får inte träna på sin mamma men hon har å sin sida klippt Linnéa. En gång kunde det ha gått riktigt illa. Saxen for in i ögonbrynet och Linnéa berättar att hon skällde ut mamma. Hon å sin sida skyllde på att Linnéa rörde på sitt huvud men det vill inte Linnéa alls hålla med om.

Duktig på att baka

Hon är duktig på att baka också. Under vår pratstund har hon bjudit på fika med egenhändigt gjorda ”Snoddas”. Det är chokladrutor med strössel på ovansidan. Det är många färger på strösslet. Det är ungefär som i Linnéas liv; många saker som händer runt omkring henne.

Vadå evigt liv?

Evigt liv. Det vore självklart den ultimata framgångssagan. Att bli odödlig, slutligen besegra det som oundvikligen binder oss människor. Som drömmen om att hitta *Ungdomens källa*, fantasin att upphäva tidens gång, att komma undan den svaghet som med nödvändighet drabbar den åldrande människan (och man behöver sannerligen inte vara väldigt till åren för att märka av tidens förändringar i kroppen). Och då talar jag förstås om evigt liv på riktigt. Inte som någon omskrivning för att jag kommer leva för evigt genom det jag åstadkommer i mitt liv (Fame – I'm gonna live forever!) eller genom mina anhörigas minnen av mig. Utan att jag faktiskt kommer att kunna leva som jag, vara frisk och vid liv i evig tid. Antingen här och nu (man vet vad man har men inte vad man får), men annars i någon annan verklighet som vi kanske kan kalla för himlen.

Bibeln väcker många frågor. En del av frågetecknen rör det faktum att texterna skrivits i en helt annan tid, i en helt annan kultur och utifrån en radikalt annorlunda världsbild. Andra frågor rör innehållet: gläds verkligen Gud åt folk som utplånas i krig, bara för att det råkar vara Israels folk som vinner? Ytterligare andra rör de övernaturliga fenomen som förekommer i berättelserna; det här kan ju inte stämma! Vi fastnar gärna i frågan kring det historiskt sanna. Har det här verkligen hänt, det som står skrivet? Som att man utgår från att bibelns böcker vore gudomligt dikterade eller att man måste omfatta varje bokstav för att med hedern i behåll kunna kalla sig kristen. Myten som berättelseform är kanske inte den mest naturliga för oss. Myten ses antingen som något avlägset och otidsenligt, eller liktydigt med (osann)

saga. Men myten bär med sig mycket mer. Djupare sanningar som inte är menade att behandlas utifrån frågan om den historiska sanningshalten. Sanningar på ett djupare plan! På samma sätt som man utan större besvär kan läsa fabeln om Haren och igelkotten och förstå sensmoralen utan att omedelbart säga: *berättelsen är inte sann; en hare och en igelkott kan inte förstå vad en tävling är!*

Den bibliska motsvarigheten blir att man inte behöver tro att det hela bara tog sju dagar för att ana en tanke eller en fascination inför Skapelsen. Och man behöver inte tro att personerna Eva och Adam fanns och lurades av nån slags orm för att inse att världen samtidigt rymmer godhet och ondska. Och att vi i våra liv möter båda delar.

TV-programmet *Mythbusters* förstärker missuppfattningarna kring myten. Programmet går ut på att genom vetenskapliga tester undersöka om vanliga uppfattningar är sanna eller inte (exempel kan vara om man verkligen kan laga allt med silvertejp eller om färgen röd faktiskt gör tjurar uppretade). Man ska försöka knäcka myten, alltså förklara den för osann. Eller för all del ibland också bekräfta den. Vilket också leder snett eftersom en myt lika lite kan bevisas som sann.

I bibeln finns en del uttalanden kring evigt liv. Johannes 3:16 - *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv, är kanske det mest kända. Sannerligen, var och en som för Guds rikes skull har lämnat hus eller hustru eller bröder eller föräldrar eller barn skall få mångdubbelt igen redan här i tiden och sedan evigt liv i den kommande världen, står det i Lukasevangeliets 18:e kapitel. Noterbart är att nästan*

alla tillfällen där det talas om evigt liv återfinns i Nya testamentet. De framstår antingen som författarens egna ord (som i det första exemplet) eller läggs i munnen på Jesus som i det andra exemplet. I Gamla testamentet finns uppfattningen att döden är slutet: *Molnet löses upp och försvinner, den som går ner i dödsriket kommer inte åter, aldrig kommer han hem igen, hans plats känner inte till honom mer.* (Job 7:9-10) Men man kan även hitta tanken på en uppståndelse, även om den sällan benämns som just evigt liv: *Dina döda skall få liv igen, deras kroppar skall uppstå. Vakna och jubla, ni som vilar i mullen! Ty din dagg är en ljusets dagg, du låter den falla över skuggornas land.* (Jes 26:19)

Påskens berättelser landar ofta i frågan om det är möjligt att tro att Jesus återuppstod på den tredje dagen, som det står skrivet. En fråga som av de flesta moderna upplysta människor besvaras med ett *nej*. Men i mina ögon är det att förringa påskens mytiska och symboliska värde. Och möjligen också förstora textens betydelse. Utan att tvärsäkert kunna vare sig bekräfta eller dementera berättelsen, så finns påskan, i mina ögon, omkring oss hela tiden. I kampen mellan det onda och det goda, mellan kaos och ordning i våra liv. Den finns i möjligheten att ana en liten ljusning i våra livs mörker. Den finns i den vår som sakta smyger sig på oss, i världens pånyttfödelse. Den finns i dynamiken mellan höstens vissnande död och vårens nya liv. Höstens död, förresten, är inte alls ett döende, utan ett vilande. *Väntande på värme vilar rot och frö, vet att våren kommer. Varje träd och ört brister i blom på sin bestämda tid. Kärlek med ditt ljus kom, kom och hos oss förbliv, sjunger vi i vinterpsalmen Kornet har sin vila.* Den behandlar *Vetekornets lag*, tanken

på att ett korn måste dö och läggas i jorden för att ge nytt liv, leva vidare. På ett mycket rikare sätt än innan – ett enda frö ger ju upphov till många nya!

Det är i ljuset av detta man brukar se Jesu död och uppståndelse. Att hans död gjorde att många kunde få liv. Det är lätt att se att tanken på Jesu verkliga uppståndelse är central för kristen tro. Utan uppståndelse – ingen kyrka. Tanken finns med i Trosbekännelsens ord från 200-talet: *korsfäst, död och begravnen, nederstigen till dödsriket, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppstigen till himmelen*. Samma idé finns redan i Paulus brev till Romarna, troligen skrivet på 60-talet: *Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad*. (Rom 10:9).

Medan senare teologer har arbetat med att formulera olika teologiska läror kring varför Jesus var tvungen att dö och på vilket sätt som Gud verkar i detta skeende, så verkar fokus i bibelns berättelser främst ligga på segern över döden och ondskan. På samma sätt som Jesus står emot Djävulens frestelser innan hans aktiva period inleds (Matt 4:1-11), så övervinner han också, med Faderns hjälp, till och med döden. Gud är starkare! Livet segrar över döden!

Man kunde förstås då tycka att Jesu död och uppståndelse skulle ha ställt allt tillrätta. Gjort världen till den perfekta platsen, som den i begynnelsen verkade vara (innan den rackarns ormen lade sig i!). Så är det ju inte. Världen är långt ifrån befriad från ondska och elände. Plågsamt påminns vi om och om igen om detta. Det är ju inget unikt nytt för oss. De nytestamentliga författarna var också medvetna om detta. De ser

Foto: Magnus Aronson

att världen inte är perfekt. Och de balanserar ofta denna problematik med tron på att Jesus är nära förestående. Genom Jesus gärning har himmelriket brutit in på jorden och en väg till Gud har öppnats. Och denna gärning ska fulländas när Jesus kommer tillbaka, på den yttersta dagen. Då allt ska ställas tillrätta och himmelriket komma helt och fullt! Och det är en dag som i bibelns berättelser verkar komma inom kort. 2000 år senare får vi närma oss frågan från ett lite annat håll.

Vad är då det eviga livet? Och framför allt – är det ett önskvärt tillstånd? Om man nu har levt ett helt långt människoliv, med dess kamp, dess smärta och vedermödor, är man då inte värd att få koppla av? Kan man inte bara få vila; måste man leva för evigt? Tanken snuddar vid reinkarnationens cykler inom buddhismen, där målet är att befrias från att återfödas och uppgå i Nirvana. Jag har inget svar. Jag hoppas gärna, med många av texterna. Och

jag tror på en gudomlig kärlek vars gränser inte sätts av våra mänskliga begränsningar i tid och rum. Som går utanför och förbi vårt jordiska liv. Och om det ska vara någon poäng med himmelriket eller evigt liv, så måste det ju vara bättre än det bästa vi kan tänka oss här och nu på jorden. Ett liv som är heligt och helt. Fridfullt och äkta.

Och tills den dagen kommer, är det ovan nämnda spänning som vi är satta att leva i. En spänning mellan *redan nu* och *ännu inte*. Med en dörr öppen till det gudomliga, till livet. Men med det mänskliga jordiska livets tilkortakommanden som en realitet. Påskens budskap är ett hoppets budskap. Tron är sådan. Den kan inte bevisas. Den handlar inte om vad som är bokstavligt sant. Utan om att vi finns till i fältet mellan ljus och mörker. Och där ljuset i slutänden är den starkaste kraften, där dödens makt viker för livet!

Daniel Eklund, präst

Visste du...

...varför stilla veckans dagar heter som de gör?

Palmsöndag: Jesus intåg i Jerusalem. Folket hyllar Jesus genom att breda palmkvistar och kläder på vägen där han rider fram på en åsna.

Blå måndag: egentligen namnet på måndagen i fastlagen, alltså dagen före fettisdagen, men har även kommit att beteckna måndagen i stilla veckan.

Vit tisdag: sista dagen man fick äta vitt mjöl och ägg före påskhögtiden.

Dymmelonsdag: Judas förräder Jesus med en kyss för 30 silvermynt. Dymmel kommer av de träklappar man ersatte kyrkklockornas vanliga klappar med för att de skulle ljuda dovt dessa stilla dagar.

Skärtorsdag: Jesus tvättade lärjungarnas fötter och instiftade nattvarden.

Långfredag: Jesus pinas och dör på korset. Den stora sorgens dag.

Påskafton: Jesus ligger i sin grav och lärjungarna håller sig undan för dem som avrättade Jesus. Påsken börjar egentligen på påskdagen med Jesu uppståndelse, men vi börjar firandet på aftonen, före den egentliga dagen.

Påskdagen: Jesus återuppstår. Den stora festdagen och den kristna kyrkans största högtid.

Läs mer om påsken i "Påskboken" (Verbum förlag) som finns att köpa på Lindgården.

Göran och Anna-Lisa

Göran och Semhar.

Göran och Anna-Lisa Persson fungerar som faddrar till 25-åriga Semhar från Eritrea.

Semhar ville gärna ha kontakt med svenskar och när Anna-Lisa och Göran ville ställa upp som faddrar blev hon jätteglad. Men hon var nervös inför deras första möte och bad till Gud att de skulle vara snälla och tycka om henne.

– Det känns som att jag har träffat min mamma och pappa här, säger hon och ler stort. De är jättesnälla och trevliga. Vi förstår varandra.

De träffas då och då

De har inte känt varandra i mer än några månader, men det märks att de tycker om varandra. De har oftast inte bestämt i förväg när de ska träffas, utan Semhar ringer till paret när hon vill komma på

besök. De brukar fika eller äta tillsammans och prata om allt möjligt. Ibland har Semhar med sig böcker från skolan, och Anna-Lisa hjälper henne gärna att förklara saker i böckerna som hon inte förstår. Några gånger har Semhar haft med sig en vän som också tas emot med öppna armar.

Göran har bara gott att säga om Semhar, som är hans vän även på Facebook.

– Hon är artig, trevlig och väluppfostrad hemifrån. Hon är som ett barnbarn för oss, säger han, och hon är alltid välkommen här. Om det händer något så kan hon komma hit och då hjälper vi till.

Semhar tycker att det är bra att ha svenska faddrar för att få veta mer om hur man bor och lever i Sverige, och det är ett jättebra sätt att träna på att prata svenska.

är faddrar till Semhar

Göran pratar ofta ganska fort och ibland använder han slanguttryck och det gör det svårt för Semhar att förstå vad han säger.

– När jag tittar på Göran och ser hans ansikte förstår jag vad han säger, men ibland när han pratar för fort är det svårt, säger hon och Göran skrattar igenkännande.

Har berättat om flykten

Semhar har berättat för Anna-Lisa och Göran om sitt hemland och om varför hon flydde till Sverige. Ett gäng ungdomar genomförde en dramatisk flykt där de också blev beskjutna. Först kom de till grannlandet Sudan och därifrån hjälpte en affärsman Semhar att komma till Sverige. En syster bor fortfarande kvar i Eritrea och deras sjuka mamma finns nu i Sudan.

I början var Semhar orolig för att hennes familj skulle råka illa ut för att hon hade lämnat landet, men det har gått bra.

– Jag lämnade Eritrea för att få ett bra liv och för möjligheten att kunna studera, berättar hon.

Nu har hon varit i Sverige i två år och hon jobbar mycket med att lära sig språket. Hon studerar på Grundvux i Norberg. Helst vill hon bli undersköterska eller jobba inom äldreården.

Ofta upplever Semhar och hennes utländska vänner att svenskar är ovänliga eller ignorerar dem, och de har funderat mycket på varför det är så. Sedan hon började studera har hon förstått att alla svenskar inte är negativt inställda till invandrare.

Anna-Lisa och Göran var med i en samspråksgrupp på biblioteket för flyktingar och svenskar, och fick den vägen information om kommunens fadderverksamhet. Göran säger att mötet med Semhar blev bättre än vad han och Anna-Lisa hade hoppats på, och han uppmanar andra svenskar att våga prova.

– Det är inget betungande åtagande och man har inga förpliktelser. Man lär känna en person och det är jättespännande!

Vara en länk till samhället

Att vara fadder för nyanlända flyktingar är att vara en länk till det svenska samhället. Fadderverksamhet är ett sätt för nyanlända flyktingar och fagerstabor att mötas, lära känna varandra och utbyta erfarenheter. Att vara fadder åt en flykting eller flyktingfamilj är ett spännande och utvecklande sätt att lära känna människor från andra länder och få en inblick i nya kulturer.

Det är frivilligt hur ofta man vill träffas, och det är frivilligt att avsluta kontakten om man tycker att det inte fungerar. Som fadder kan man ge otroligt mycket genom att bara träffas och prata svenska. Man måste inte ordna en massa aktiviteter.

Fler svenska faddrar behövs!

Kontakta integrationsenheten på Fagersta kommun om du är intresserad tel 0223-445 90.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Visste du detta om...

Påskharen

En vanlig lek i påkstid är när vuxna gömmer påskägg som barnen ska leta efter. En del säger att det är påskharen som kommer med godis. Det är en tysk sed från 1600-talet, som fick ett uppsving under 1800-talet när sötsaksfabrikerna lanserade påskharen. Så småningom kom seden även till Sverige. Varför det är just en hare vet man inte, men det kan ha varit en misstolkning av en bild av ett lamm på ett träsnitt eller ett snedjäst bildbröd.

Påskgodis

Påskäggen som haren gömmer är fyllda med godis. Förr gav man varandra riktiga ägg som vänskapsgåva under påsken. Äggen dekorerades och försågs med ett rim. Nuförtiden är äggen färgglada och gjorda av kartong, plast, glas, porslin eller choklad. Äggen fylls med alla sorters godis. Under påsken äter vi svenskar ungefär ett kilo godis var, vilket gör oss till världsmästare i godisättning.

Påskkärringar

Seden att klä ut sig till påskkärring går tillbaka till 1600-talet då man i Sverige trodde att det fanns häxor som stod i förbund med djävulen. Ungefär 300 män och kvinnor avrättades fram till början av 1700-talet under häxprocessen. Under 1800-talet började vuxna och tonåringar att klä ut sig till häxor och påskkärringar och utsätta grannar för grova skämt. Seden som den ser ut idag växte fram under 1900-talet. Traditionen säger att påskkärringar gav sig av till Blåkulla på skärtorsdagen för att festa med djävulen och att de återvände först på påskafton.

Läs mer i "Påskboken" (Verbum) som finns att köpa på Lindgården.

Qamar var barnmorska i Somalia

Qamar Xasan Cali jobbade som barnmorska i sitt hemland Somalia i nästan tio år, men hon tvingades fly från kriget. När hon kom till Sverige 2004 var hon själv gravid och hennes man och fyra barn var kvar i Somalia. Qamar och hennes familj har haft tur och är nu återförenade i Sverige. De bor i en lägenhet i centrala Fagersta och de fem barnen som är mellan nio och sjutton år går i skolan. Hennes man driver en liten mataffär och Qamar jobbar som undersköterska inom äldreomsorgen.

Qamar kör själv bil till Lindgården där vi bestämt träff en eftermiddag i februari. Hon kommer direkt från ett utvecklingssamtal för ett av barnen som går på Risbroskolan. Det är fullt på agendan, och Qamar berättar att hon dagen före varit på ett seminarium i Uppsala, eftersom hon sitter med i styrelsen för mellersta regionens kontor i Swedbank. Dessutom är hon ordförande för Somaliska föreningen i Fagersta och hon hjälper till som tolk på Eductus. Hon har ju sin familj att ta hand om också, och så hjälper hon till i makens mataffär när det behövs.

Vill gärna jobba som barnmorska

Hon skulle gärna vilja jobba som barnmorska i Sverige, men det kräver mycket kompletterande studier och det tycker Qamar känns för jobbigt just nu. Den utbildning som hon har från Somalia är inte tillräcklig i Sverige. När hon kom

hit läste hon först svenska på Sfi (Svenska för invandrare). Sedan har hon läst in grundskolan och en del kurser på gymnasienivå. Det fattas fortfarande några kurser för att Qamar ska bli behörig att söka till högskolan. För att bli barnmorska krävs tre års studier på högskolan, ett års praktik, och sedan ytterligare ett års högskolestudier.

Har fått bra hjälp

Qamar tycker att hon har fått bra hjälp här i Fagersta med att ta reda på vad hon vill göra och vilken väg hon ska gå för att komma dit. Det är viktigt att man får den hjälpen när man kommer som flykting till ett nytt land, menar hon, och man har själv ett ansvar för att ta vara på de möjligheter som erbjuds. I Fagersta fungerar det bra med stöttning från kommunens integrationsenhet, studievägledning och Arbetsförmedlingen.

– Jag är stolt och nöjd och känner att jag har gjort rätt, säger hon om sin situation. Jag har inte haft några problem med att komma in i det svenska samhället. Jag är en social person och gick redan tidigt på Öppna förskolan med mina barn och till biblioteket.

Efter studierna fick Qamar först jobb som timvikarie inom äldreomsorgen och nu har hon en tillsvidareanställning.

Stöttar unga mammor

Eftersom Qamar är barnmorska så har hon varit inbjuden till Familjecentralen för att prata med unga somaliska mammor om graviditet, förlossning och hur det är att vara förälder. Det är ett sätt att få mammorna att känna sig tryggare i sin situation som förälder. På Familjecentralen kan svenska och somaliska mammor prata med varandra även om de inte har samma modersmål. I Somalia bor släkten

Qamar skulle vilja jobba som barnmorska även i Sverige, men utbildningstiden är lång.

tillsammans så där har man hjälp av sina anhöriga att ta hand om barnen. Här i Sverige är de somaliska mammorna ensamma när de fått sitt barn, det är en stor skillnad för dem, men Qamar tycker att de är duktiga på att klara det. I Sverige är förutsättningarna vid själva förlossningen bättre än i Somalia.

– Det finns likheter också, säger Qamar. Det är samma känsla att få barn i Somalia som i Sverige.

Somaliska föreningen växer

Behovet att stötta föräldrar från Somalia finns i Fagersta, och eftersom Qamar är ordförande för somaliska föreningen så ser hon sin uppgift att stötta även där. Föreningen hade tidigare ca 250 medlemmar, och har nu växt till ca 400 medlemmar efter att många familjer har kunnat återförenas. Qamar, som har bott i Sverige i nio år och själv har fått hit sin familj i olika omgångar, vet var man

skaffar kläder till barnen och vart man vänder sig när de ska börja skolan och så vidare. Det hjälper hon gärna andra familjer med. Yngre barn får oftast börja i svensk skola på en gång. Ungdomar kan behöva lite längre förberedsetid. Att få nytt boende när familjen plötsligt blivit större kan ta lite tid.

– Det är viktigast att komma in i samhället och få en egen försörjning så att föräldrar kan ta ansvar för sin familj, menar Qamar.

Att vara muslim i Sverige

Alla som kommer från Somalia är muslimer. Qamar tycker inte att det har varit svårt att komma som muslim till Sverige, som är ett kristet land.

– Det är stor frihet i Sverige, säger hon. Det är ett bra land för muslimer eftersom det inte är några hinder att vara muslim här. Jag får ha min schal och jag kan köpa den mat jag själv väljer att äta. Det är

tydliga innehållsförteckningar på matvarorna så att man vet vad det är man köper. Det finns fisk att köpa för den som inte vill äta kött. Muslimer äter normalt kött, men inte griskött. I skolan serveras vegetarisk mat till muslimer när det är griskött på menyn, men det finns inte halalslaktat* kött.

*Halalslakt – enligt muslimsk tradition slaktas djuret genom att stickas levande så att blodet snabbt töms ur kroppen. I Sverige måste djuren enligt lag först bedövas.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Byggnader berättar

Skolmuséum blir musikens hus

Fastigheten Klockaren 1, som under ett antal år varit Fagerstas skolmuséum, är beläget på Kyrkvägen mitt emot församlingshemmet Lindgården.

Klockarbergsskolan, som var Fagerstas första skolhus, började byggas 1847 och stod klart 1853. Skolan byggdes av brukspatronens folk och bergsmän.

I skriften ”Folkskolan i Fagersta 150 år” berättar Ragnar Wahlfeldt, som varit både elev, lärare, rektor och skolchef i Fagersta, en del om just Klockarbergsskolan.

Läraren skulle undervisa i åtta månader, även med undervisning på söndagseftermiddagarna från början av maj till september månads slut. Lördagarna var lektionsfria. Varje skoldag pågick mellan kl 8.30 och 16.00 och började alltid med en halv timmes bön, psalmsång och bibelläsning. Trädgårdsskötsel och gymnastikövningar skulle erbjudas eleverna vid Klockarbergsskolan.

Växelundervisningsmetoden innebär att eftersom läraren kunde

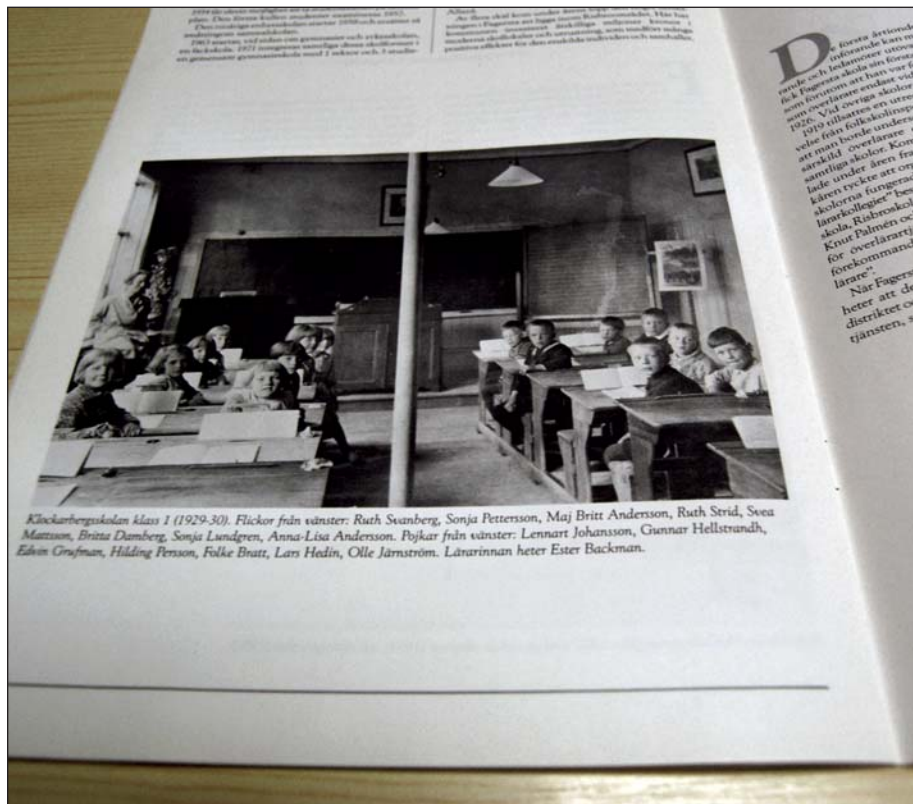
ha mycket stora klasser indelades de i mindre grupper. Läraren undervisade speciellt några av de duktigaste eleverna, som sedan blev ett slags lärarassistenter. Höstterminen 1861 gick 120 barn i den fasta skolan på Klockarberget.

Under en period användes huset som skolmatsal för elever och personal vid Västanfors skola. Ca 200 elever och lärare serverades i omgångar.

Äldre skolhus inrymde ofta även bostad för läraren. På Klockarbergsskolans övervåning fanns en lägenhet med 1 rum och kök. De lokalerna har också

använts av skolsköterska och skol-läkare.

Skolmuséet var inrymt i huset från mitten av 1980-talet då interiören återställdes för att visa skolmiljö från 1920-talet. Fagersta kommun har hjälpt hembygdsföreningen med bortforsling och förvaring av deskolbänkar och andra inventarier som fanns i skolmuséet. En del av materialet finns nu förvarat på vinden i Folkets hus, och en del finns på Hembygdsgården. Det herbarium* som en gång skänkts till skolan av Edvard Alvéén i Västerås, har skänkts vidare till Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm, för att det ska kunna fortsätta visas för allmänheten.

Bilden som visar elever i klass 1 (1929–1930) i klassrummet i Klokarbergsskolan, är hämtad ur skriften *Folkskolan i Fagersta 150 år* av Ragnar Wahlfeldt.

Västanfors Västervåla församling köpte fastigheten av Fagersta kommun hösten 2011. Huset renoveras nu invändigt för att användas som musikhus. Lindgårdsskolans elever kommer att ha musikundervisning och skolkör i lokalerna och församlingens körer har kvällstid möjlighet att öva i det större rummet som har god akustik. Planen är att huset kan användas för musikverksamhet från och med höstterminen 2013.

Text: Cecilia Kjellin Eriksson
Foto: Sandra Grössing

*Herbarium är en samling av torkade och pressade växter eller växtdelar, som används för studier.

Ur skriften ”Fagersta 150 år” av Ragnar Wahlfeldt:

”...Befolkningen ställde ständigt stegrande anspråk på en välordnad skolundervisning för samtliga socknens barn. Det var just dessa folkliga krav, förorsakade av ett starkt ökat barnantal och ett allt vidare utbredd missnöje med de långa skolvägarna, som ställde myndigheterna inför ständigt nya problem. Man får heller inte förbise hur församlingens präster spelat en oerhört stor roll i skolväsendets utveckling. Till dem har kraven i första hand framförts, och på deras personliga inställning har i de flesta fall frågans utgång berott. Att vår församling haft förmånen att ha präster med ett stort och levande intresse för folkundervisningen, är ett faktum, väl värt att i detta sammanhang notera. Därom vittnar de gamla protokollen...”

Källa: Skriften *Folkskolan i Fagersta 150 år* av Ragnar Wahlfeldt
www.fagersta.se
www.sr.se/vastmanland

Fråga juristen

Sönerna tar över avlidens pappas arvsrätt

Jag har två pojkar som är särkullbarn. Deras pappa dog för ett år sedan. Han var omgift och har 4 barn i nya äktenskapet. Det fanns ett testamente mellan makarna och ett äktenskapsförord. Hälften av tillgångarna var hustruns. Huset och bilen var belånade så att bouppteckningen efter pappan slutade med ett underskott på cirka 100 000 kronor. Alltså fanns ingen laglott till mina pojkar. Vad händer när pojkarnas farmor dör, hon är 96 år. Farmor har ett barn till som lever och har barn. Farmor har sålt sin villa och har pengar på banken. Kan mina pojkar få någon laglott när hon är död?

Mamman

Svar: Om pojkarnas farmor inte har skrivit något testamente så har pojkarna rätt till hela sitt arv. Eftersom pojkarnas fader är avliden så träder de in i hans ställe. Det innebär att pojkarna delar på hälften av arvet och farbrodern ärver den andra hälften. Om farmodern skrivit ett testamente har pojkarna alltid rätt till en fjärdedel (laglott) som de delar lika mellan sig.

Ida Jansson, jurist

Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå

Ida Jansson, jurist tel 0223-434 76

Foto: Johnny Pesola

Är båten bohag?

Vad innebär full äganderätt till ett bohag? Räknas bil och båt som bohag?

Undrande

Svar: Till bohag räknas inre lösöre, till exempel möbler, hus-hållsmaskiner, linne, textilier, konst, prydnadsföremål, radio- och teveapparater, köksutrustning, böcker, tavlor och mattor. Bilar, motorcyklar, segel- och motorbåtar, flygplan och ridhästar räknas till yttre inventarier. Det man fått med full äganderätt genom arv eller testamente kan man fritt förfoga över, till exempel upprätta ett eget testamente om.

Ida Jansson, jurist

Gudstjänster april-juni

Sö 7/4 kl 11

Messu (finsk mässa) i Brukskyrkan.

Sö 7/4 kl 18

Gudstjänst i Västanfors kyrka med trubadurerna Alice Riesser och Eveline Wahlfeldt.

Sö 14/4 kl 10

Psalmsångsgudstjänst i Västervåla kyrka.

Sö 21/4 kl 18

Gospelmässa i Västanfors kyrka med gospelkören Voices of Joy.

Lö 4/5 kl 14

Konfirmation i Västanfors kyrka.

Sö 5/5 kl 10

Familjevandring i Västervåla.

Sö 5/5 kl 18

Musikgudstjänst i Västanfors kyrka med folkmusikgruppen WestMan-naFolk.

To 9/5 kl 08

Friluftsgudstjänst på Hotellberget i Ängelsberg. Kyrkokören. Kaffekorg.

Sö 12/5 kl 11

Ättenpäiväjuhla. Finskt mordsdagsfrände på Lindgården.

Sö 19/5 kl 18

Rockmässa i Västanfors kyrka med rock- o popkören och komband.

Sö 19/5

Gudstjänst på Oljeön (Oljeöns dag).

Sö 2/6 kl 10

Familjegudstjänst i Västanfors kyrka med sommaravslutning för församlingens barngrupper och stora tårtan på Lindgården.

Sö 2/6 kl 11

Messu (finsk mässa) i Brukskyrkan.

Ti 11/6 kl 19

Musik i Sommarkväll med kyrkokören i Västervåla kyrka.

Gudstjänster i påsk

To 28/3 kl 19

Skärtorsdagsmessa i Västanfors ka.

Fr 29/3 kl 10

Långfredagsgudstjänst med kyrkokören i Västanfors kyrka.

Fr 29/3 kl 11

Finsk långfredagsgudstjänst i Brukskyrkan.

Sö 31/3 kl 10

Glad påsk! Familjegudstjänst för alla åldrar med barnkören och MusiKulkören. Påskbuffé på Lindgården.

Sö 31/3 kl 15

Påskdagsgudstjänst i Brukskyrkan med Kyrkokören.

Må 1/4 kl 8

Gryningsgudstjänst på Västanfors Hembygdsgård (i logen). God påskfrukost serveras för 50 kr efter gudstjänsten.

I Brukskyrkan firas gudstjänst kl 15 varannan söndag (udda veckor).

Mer information om gudstjänster finns i predikoturen i Fagersta-Posten och på församlingens hemsida.

www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Kyrkoval 15/9

Den 15 september är det kyrkoval. I kyrkovalet, som hålls var fjärde år, väljs ledamöter till församlingens beslutande organ. De förtroendevalda bestämmer mål och riktning för församlingens verksamhet. Hur arbetet ska bedrivas i praktiken är de anställdas ansvar. Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och Kyrkorådet fungerar som församlingens styrelse. Antalet ledamöter i Kyrkofullmäktige kommer att ökas från 19 till 25 ordinarie och 13 ersättare från nästa mandatperiod.

Visste du att...

Äktenskap för alla

Både par av olika kön och par av samma kön kan ingå äktenskap i Svenska kyrkan. Begreppet äktenskap har vidgats till att även omfatta par av samma kön. Det beslutades av kyrkomötet, Svenska kyrkans högsta organ, den 22 oktober 2009.

Svenska kyrkan vill stödja och välsigna trofasta relationer, både vad gäller par av samma kön och par av olika kön. Kyrkan uttrycker respekt för människors val av livspartner.

Vigselordningen har kompletterats med några kommentarer och kan med alternativa formuleringar användas både vid vigsel av kvinna och man och vid par av samma kön. När två personer av samma kön gifter sig byts till exempel inledningsorden "man och hustru" ut mot "äkta makar".

Alla präster i Västanfors Västervåla församling är positiva till att viga även par av samma kön.

Nästa rockmessa

firas i Västanfors kyrka den 19 maj. Vill du vara med på sångövningar med rock- och popkören inför mässan? Då är du välkommen till Lindgården den 18 april kl 18.30–20. Frågor? kontakta körledare Lena Martinsson tel 0223-434 38, mejl: lena.martinsson@svenskakyrkan.se

Nu kan du söka medel ur stiftelser och fonder

Uppgifter om aktuella stiftelser och fonder samt ansökningsblanketter finns på församlingsexpeditionen på Lindgården tel 0223-434 00 samt på hemsidan. Ansök senast 26 april.

Ny skolbuss

Församlingen har köpt en ny skolbuss till Lindgårdsskolans elever.

Ett fåtal platser kvar

Antagning till höstens förskoleklass pågår för fullt. Det finns fortfarande ett fåtal platser kvar.

För mer information kontakta;

Anna-Lena Karlström,
Lindgårdsskolans exp.tel 434 49

anna-lena.karlstrom@svenskakyrkan.se

Nästa tidning

Nästa nummer av församlingstidningen Mitt i livet kommer ut den 16 juni. Håll utkik i din postlåda strax före midsommar, och hör av dig till redaktören om du inte får någon tidning.

MITT I LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 434 10. **Redaktör:** Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Repro:** TEXT & REPRO, Västerås. **Tryck:** PRIMATryck, Hallstahammar. **Omslagsfoto:** Michael Lander, Nordicphotos. Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Om foto och film på Lindgårdsskolan

På Lindgårdsskolans högstadium har eleverna temavecka en gång per termin. Under vecka 8 jobbade de med temat foto och film. Efter genomgång av kamerans historia byggde eleverna gruppvis en egen kamera, fotograferade och framkallade sin bild i ett tillfälligt mörkrum i källaren på Sturevägen. Eleverna skrev också filmmanus och filmade. I de här uppgifterna ingår både NO-ämnen, svenska och historia.

Oliver Boström visar sin zoetrope. Med denna genialiskt enkla konstruktion har han gjort en kort tecknad film.

”Det är kul med temavecka, skönare än en vanlig skoldag”, tycker några elever. ”Vi tar större ansvar själva för vårt arbete när vi har en rolig uppgift,” menar de.

En grupp spelade in en film om två gamla vänner som ses efter lång tid och komplikationer uppstår. De filmar med en liten digitalkamera, och kommer att redigera filmen på datorn.

Några elever har skrivit manus till en animerad film som de ska filma med datorns webbkamera. De förbereder inspelningen och börjar rita huvudpersonerna som streckgubbar på whiteboardtavlan. Storyn är genomtänkt och handlar om ett homosexuellt par som inte kommer åt att kramas. Först blir det missförstånd och ledsam dramatik, men filmen slutar lyckligt, avslöjar gruppen.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**